

[Ebba Strange]

lære børn og unge, hvilke vilkår i omgivelserne der skaber sygdommene. I et rimeligt progressivt skolesystem kan vi oven i købet i praksis lære børnene om demokrati og medindflydelse allerede fra børnehævealderen. Men hvad hjælper det, hvis det bliver kvalt, når de kommer på en arbejdsplads, hvor andre bestemmer alting for dem? Jeg skal ikke vende mig mod sundhedspædagogik, men bare påpege det tilsærende ved den.

Jeg mener, at al udveksling af reel information er godt, men det skal være reel information om de reelle sammenhænge og ikke om falske problemstillinger. F. eks. burde alle sundhedsarbejdere og socialarbejdere have både ret og pligt til at videregive informationer til politikere og til administration om de sundhedsskadelige forhold, som de møder i deres virksomhed. Men hvad sker der? Der sker det, at henholdsvis en hospitalsborgmester og en socialborgmester i København forbyder deres socialarbejdere at informere offentligheden og befolkningen og politikerne herinde om, at de forhold, der bydes nogle gamle på hospitalernes venteaftdelinger, og de forhold, der bydes sociale klienter og socialarbejdere visse steder i Københavns kommune, er direkte sundhedsrunder.

Endelig har mange læger – alt for mange – været tilbageholdende med at undersøge og formidle videre forholdet mellem de sygdomme, de støder på i deres konsultation, og de belastende faktorer i arbejdsmiljø, boligmiljø og familiemiljø, der ligger bag sygdommene.

Heldigvis ser det ud til, at der blandt den yngre generation af sundhedsarbejdere af forskellig art er ved at udvikle sig en større forståelse for disse ting, og det betyder måske, at vi kan forvente en øget indsats i fremtiden. Skal der ske en radikalt ændret indsats, må politikerne have informationer fra dem, der kender til forholdene.

Spørgsmålet om information er også et spørgsmål om medbestemmelse, og noget af det, der hindrer et godt miljø og en aktiv indsats hos mange sundhedsarbejdere på vore sygehuse, er den hierarkiske opbygning, den hierarkiske ledelsesstruktur, der forhindrer informationer i at gå både den ene og den anden vej, og som forhindrer alle medarbejdere og patienterne i at have en afgørende indflydelse på det miljø, der findes på

sygehusene, og den behandling, der finder sted.

Disse ting bør efter SFs mening også få konsekvenser for forskningen. Fremover mener vi, at forskning på det sundhedsmæssige område overvejende bør koncentrerer om at skaffe præcise oplysninger om livsvilkårenes betydning for sundheden. Vi er enige med indenrigsministeren – eller jeg tror, det er prioriteringsudvalgene, men indenrigsministeren gentager – i, at vi ikke kan vente på at få resultaterne fra den slags undersøgelser, før vi iværksætter forebyggende foranstaltninger, men at vi alligevel skal prøve at skaffe os dem. Forskningsresultaterne må formidles på en sådan måde, at de kan forstås også af ikke-fagfolk og bruges af fagforeninger og beboergrupper i skolers og forbrugergrupper arbejde.

I sin gennemgang af, hvilke forebyggende tiltag der findes i det danske sundhedssystem, peger ministeren på, at man forebygger inden for børneområdet, og det er stort set også det eneste område, vi forebygger på. Det er efter vores vurdering ganske overordentlig vigtigt, og det har været med til at nedsætte børnesygeligheden på mange områder.

På den baggrund er det aldeles uhørt, at vi for nylig i folketingets socialudvalg fik oplyst, at 30 danske kommuner ikke har sundhedsplejerskedækning, og jeg vil gerne benytte lejligheden til at pege på det forslag, socialistisk folkeparti har fremsat om at øge uddannelsen af sygeplejersker, sundhedsplejersker, fysioterapeuter og andre sundhedsarbejdere. Jeg har lagt mærke til, at også formanden for Dansk Sygeplejeråd – det er måske ikke så mærkeligt – støtter tankerne om en udvidelse af uddannelserne.

Fra Århus kommune har vi fået at vide, at 40 pct. af børnene ikke kommer til deres småbørnsundersøgelser. Historien fortæller ikke, om det er de børn, der, indtil dette folketing foretog sit første nedskæringsfelttog, dog blev undergivet de forholdsvist nødtørftige lægeundersøgelser, der tidligere fandt sted i børnehaverne. En god start på livet er sundhedspolitisk vigtigt, og derfor bør dette folketing snarest forbedre barselordningen og sikre, at der findes gode udviklende steder at være for alle børn.

SF er enig med indenrigsministeren i, at sundhedspolitiske overvejelser bør indgå i